

# Skrót raportu

## o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie Pomorskim w 2010 roku

W województwie Pomorskim, od roku 2001, utrzymywał się podobny poziom liczby ofiar śmiertelnych. Można mówić o trendzie malejącym jednak jego dynamika była bardzo mała. Dopiero w roku 2010 zarejestrowano w województwie pomorskim znaczący spadek liczby ofiar śmiertelnych. Można zatem postawić tezę, że jeżeli tendencja spadkowa będzie się utrzymywać, a cel strategiczny, który zakładał nie więcej niż 140 ofiar śmiertelnych w 2013, przyjęty w GAMBICIE Pomorskim, jest możliwy do osiągnięcia. Jednak ponieważ jest to dopiero pierwszy rok z tak dużymi zmianami w licznie ofiar śmiertelnych, nie należy zmniejszać tempa prowadzonych działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

### Stan BRD w roku 2010

1. W roku 2010 w województwie pomorskim zarejestrowano 19.487 kolizji, 2.643 wypadki, w których 3.378 osób było rannych, a 195 osób zginęło. Porównując te dane do roku 2009 obserwujemy spadek wszystkich wskaźników oprócz kolizji. Liczba wypadków zmalała o 7%, ofiar rannych o 7%, a ofiar śmiertelnych o 24%. Od roku 2005 do 2009 liczba ofiar śmiertelnych utrzymywała się na poziomie 266 – 257 osób. Dopiero w roku 2010 liczba ta zdecydowanie zmalała w porównaniu do roku ubiegłego. Należy zauważyć, że w roku 2010 w stosunku do roku 2009, odnotowano znaczący spadek liczby ofiar śmiertelnych w Polsce.

2. Szacunkowe straty materialne i społeczne wypadków drogowych w województwie pomorskim w roku 2010 wynosiły prawie 2 mld zł, czyli o 3% mniej niż w roku ubiegłym. Spadek kosztów wynika ze znaczących spadków liczby wypadków i ofiar śmiertelnych.

3. W odniesieniu do liczby ludności w 2010 na obszarze województwa pomorskiego, wskaźnik demograficzny, liczony jako liczba ofiar na 100 tysięcy mieszkańców wyniósł: 12 osób zabitych i 163 osób rannych natomiast wskaźnik ciężkości wypadków (zabitych na 100 wypadków), wyniósł 9 osób, stawia to województwo pomorskie na 13 miejscu w kraju z punktu widzenia ryzyka bycia ofiarą śmiertelną wypadku drogowego.

4. Najczęstszymi rodzajami wypadków w województwie pomorskim były: najechanie na pieszego 27% i zderzenia boczne 25% ogółu wypadków. Natomiast największy udział ofiar śmiertelnych zarejestrowano przy najechaniu na drzewo – 28% wszystkich ofiar śmiertelnych w województwie. Uwzględniając sprawców wypadków drogowych stwierdzono, że kierowcy byli w 76% sprawcami wypadków, a piesi byli sprawcami w 11% wypadków.

5. Analizując ofiary wypadków drogowych według wieku oraz roli uczestnika ruchu drogowego obserwujemy, że wśród kierowców najwięcej ofiar rannych oraz śmiertelnych zarejestrowano w przedziale wiekowym 20-29 lat – 34% ofiar rannych i 32% ofiar śmiertelnych. Natomiast najczęstszą grupą wiekową wśród pieszych była grupa wiekowa powyżej 70 roku życia – 18% rannych i aż 32% ofiar śmiertelnych.

6. Analizie poddano główne problemy brd: prędkość, alkohol i infrastrukturę drogową. Wypadki spowodowane nadmierną prędkością jazdy były przyczyną 24% wypadków. W wypadkach tych aż zginęło 35% wszystkich ofiar śmiertelnych w województwie. W roku 2009, w stosunku do roku 2008, odnotowano spadek liczby wypadków o 16% ale znaczący wzrost liczby ofiar śmiertelnych – o 18%. W analizowanym roku zarejestrowano 216 wypadków drogowych spowodowanych przez nietrzeźwych użytkowników dróg. Kierowcy byli sprawcami 158 wypadków, w których zginęło 15 osób. W porównaniu do roku 2008 liczba wypadków zaistniałych pod wpływem alkoholu zmalała o 19%. Infrastrukturę drogową analizowano w trzech aspektach: otoczenie drogi (najechnięcie na drzewo), skrzyżowania i przejścia dla pieszych. Wypadki związane z najechnięciem na drzewo stanowiły 14% wszystkich wypadków w województwie. W porównaniu do roku 2008 zarejestrowano 5% wzrost liczby wypadków i aż 19% wzrost liczby ofiar śmiertelnych. Liczba wypadków zaistniałych na skrzyżowaniach wynosiła w 2009 roku 843 jest to mniej niż w roku 2008 o 2%, jednak liczba ofiar śmiertelnych w tych wypadkach, w stosunku do roku 2008, wzrosła o 25%.

7. Wyróżniono także trzy grupy ryzyka: piesi, dzieci i młodych kierowców. Piesi są najbardziej liczną grupą uczestników ruchu drogowego narażoną na ryzyko uczestnictwa w wypadku drogowym na obszarze województwa pomorskiego. W roku 2009 uczestniczyli w ponad 27% ogółu wypadków i tutaj obserwuje się tendencje spadkowe liczby wypadków i ofiar wypadków. W przypadku ofiar wypadków, w których uczestniczyły dzieci do roku 2008 mieliśmy do czynienia z tendencją malejącą.

8. Od pięciu lat problem ofiar śmiertelnych wśród dzieci prawie nie istniał. Natomiast liczba ofiar rannych wśród dzieci z roku na rok malała. W roku 2009, w porównaniu do roku 2008 nastąpił wzrost liczby ofiar śmiertelnych o 466% czyli z 3 do 17. Są to przede wszystkim bierni uczestnicy ruchu, czyli pasażerowie aż 10 ofiar śmiertelnych

9. Młodzi kierowcy, analizowani jako sprawcy zdarzeń drogowych w roku 2009 spowodowali 589 wypadków, w których obrażenia odniosły 850 osoby, a 38 zginęło osób. W porównaniu do roku 2008 odnotowano niewielki wzrost wypadków oraz spadek liczby ofiar rannych i śmiertelnych.

10. Stan brd w powiatach analizowano tak jak dla całego województwa, czyli wyróżniono trzy główne problemy brd i trzy główne grupy ryzyka. Analiza prędkości jazdy w poszczególnych powiatach wykazała, że najwięcej wypadków zarejestrowano w Gdańsku 112 wypadków. Jednak największy udział procentowy tych wypadków odnotowano w powiecie bytowskim 44% wszystkich wypadków. Należy podkreślić znaczący spadek, w stosunku do roku 2008, wypadków z nadmierną prędkością w powiatach człuchowskim i malborskim po 44% i niestety ogromny wzrost tych wypadków zarejestrowano w powiecie sztumskim o 53% oraz w mieście Gdynia o 41%.

11. Eksploracja wypadków spowodowanych pod wpływem alkoholu wykazała, że najwięcej wypadków odnotowano w Gdańsku – 25, jest to o 53% mniej niż w 2008 roku. Należy podkreślić znaczący spadek w stosunku do roku 2008 w wypadkach z alkoholem w powiatach: tczewskim o 67%, kwidzyńskim 55% oraz ogromny wzrost tego rodzaju wypadków w powiecie: bytowskim o 167%.

12. Rozpatrując infrastrukturę drogową jako trzeci problem brd, wyróżniono trzy jej elementy: otoczenie drogi, skrzyżowania i przejścia dla pieszych. Analizując wypadki związane z najechaniem na drzewo wykazano że, najwięcej wypadków zarejestrowano w powiecie kartuskim 43 i słupskim 40. Największy spadek tych wypadków odnotowano w powiatach: lęborskim 65% i kościerskim 41%. Bardzo duży wzrost liczby wypadków odnotowano w miastach: Gdańsk o 250% i Gdynia 150% oraz w powiecie nowodworskim o 133%.

13. Eksploracja wypadków na skrzyżowaniach wykazała, że największy udział wypadków był w mieście Gdańsku 45% wszystkich wypadków w mieście, jest to o 8% mniej wypadków niż w roku 2009. Największy wzrost wypadków na skrzyżowaniach, w porównaniu do roku 2008 zarejestrowano w powiatach: bytowskim – 75%, starogardzkim – 70% i kartuskim 69%. Natomiast największy spadek tych wypadków miał miejsce w powiecie gdańskim – 40%

14. Przejścia dla pieszych to kolejny element infrastruktury drogowej, który został poddany analizie w wyniku, której stwierdzono że, najczęściej wypadków na przejściach dla pieszych zarejestrowano w mieście Gdańsku 101 jest to o 11% więcej niż w roku 2009.

Z opracowanego raportu wynika, że nadal należy:

- zintensyfikować działania w powiatach grodzkich,
- zintensyfikować działania w poszczególnych grupach ryzyka i problemach brd, w których zanotowano znaczący wzrost śmiertelnych ofiar wypadków w roku 2010, a szczególności związanych z prędkością, pieszymi, dziećmi, młodymi kierowcami oraz najechaniem na drzewo, słup lub inny obiekt drogowy,.
- kontynuować działania nakierowanych na prędkość, pieszych szczególnie na osoby powyżej 70 roku życia, przejścia dróg tranzytowych przez miejscowości, drzewa, skrzyżowania i inne miejsca niebezpieczne,

### **Prędkość**

Intensyfikację działań związanych z prędkością należy podjąć głównie w powiatach w których nastąpił znaczący przyrost w stosunku do 2010 roku oraz w tych, w których udział wypadków związanych z prędkością jest dominujący:

- sztumski – przyrost o 53%,
- miasto Gdynia – przyrost o 44%,
- bytowski – 44% udział wypadków związany z prędkością
- sztumski – 40% udział wypadków związany z prędkością

Podejmowane działania powinny skupiać się głównie na:

- zwiększeniu nadzoru w miejscach, w których główną przyczyną wypadków była nadmierna prędkość,
- automatyzacji kontroli prędkości,
- weryfikację ograniczeń prędkości.

## **Piesi**

Intensyfikację działań związanych z pieszymi uczestnikami ruchu należy podjąć głównie w powiatach, w których nastąpił znaczący przyrost w stosunku do 2009 roku oraz w tych, w których udział wypadków jest dominujący:

- nowodworski – przyrost o 43%,
- chojnicki – przyrost o 25%,
- powiatach grodzkich – Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Słupsku

Podejmowane działania powinny skupiać się głównie na:

- zwiększeniu nadzoru nad ruchem pieszym szczególnie przez straże gminne i miejskie, które mimo posiadanych odpowiednich uprawnień w minimalnym stopniu sprawują kontrolę nad pieszymi,
- zwiększeniu nadzoru i braku tolerancji dla nieprawidłowych i agresywnych zachowań kierowców w stosunku do pieszych,
- powszechnym stosowaniu drogowych urządzeń zwiększających bezpieczeństwo pieszych,
- zwiększeniu edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych. Działania te powinny być mocno nakierowane na osoby starsze, gdyż to w tej grupie wiekowej było najwięcej ofiar śmiertelnych (np. stosowania elementów odbłaskowych),

## **Dzieci**

Intensyfikację działań związanych z powinną być nakierowana przede wszystkim na:

- zwiększeniu kontroli nad prawidłowym przewożeniem dzieci w samochodach,
- zwiększeniu edukacji w zakresie bezpieczeństwa w poruszaniu się na drodze (brak programów wychowania komunikacyjnego)

## **Młodzi kierowcy**

Intensyfikację działań związanych z młodymi kierowcami uczestnikami ruchu należy podjąć głównie w powiatach w których nastąpił znaczący przyrost w stosunku do 2003 roku oraz w tych, w których udział wypadków jest dominujący:

- bytowski- przyrost o 65%,
- sztumski – przyrost o 50%
- bytowski – 30% udział wypadków związany z młodymi kierowcami
- tczewski – 27% udział wypadków związany z młodymi kierowcami
- kartuski – 27% udział wypadków związany z młodymi kierowcami

Podejmowane działania powinny skupiać się głównie na:

- zwiększenie nacisku na kształtowanie bezpiecznych zachowań w trakcie szkolenia młodych kierowców,
- przeprowadzenie kampanii w mediach promujących bezpieczna zachowania,
- intensyfikację nadzór nad młodymi kierowcami.

Źródło: Sekretariat PRBRD